

Projekt Børneskove i Viborg Kommune

Projektansøgningen: Børneskove i Viborg kommune

Projektet:

Kort beskrivelse af projektets indhold. Kort beskrivelse af hvad projektet går ud på og det konkrete formål, hvortil der søges støtte.

Vi ønsker at etablere 6 Børneskove geografisk fordelt i Viborg Kommune for at give børn en synlig mulighed for leg i skov. Formålet er at gøre det til en selvfølgelighed at lege i naturen, at styrke børns kendskab til natur samt inspirere forældre og bedsteforældre til at komme derud. Der etableres én hovedskov kaldet fyrtårns-børneskoven i Viborg Naturpark med faciliteter som fx madpakkehus og muldtoilet, og i samarbejde med lokale familier og aktører etableres der satellit-børneskove i 5 byer.

Beskrivelse af projektets målgruppe. Hvem vil få glæde af projektet?

Børneskovenes primære målgruppe er børn og unge i Viborg Kommune samt deres forældre og bedsteforældre. Der er 21.394 børn og unge (0-17 år) i Viborg Kommune, der kan få glæde af børneskovene, hertil kommer de børn, der må komme på besøg fra andre kommuner. I børneskovenes lokale skoledistrikter er der ca. 2.000 skolebørn i alderen 7-14 år, der selvstændigt kan få glæde af skovene i fht. hverdagsleg. Forældre og bedsteforældre er også en del af målgruppen, da de er afgørende for, hvorvidt børnene bliver inspireret til og får lov til at gå i skoven og naturen for at lege. Der er 75.773 borgere på 18 år og derover i Viborg kommune fordelt på grupperne 18-24 år: 9.995, 25-39 år: 16.053, 40-64 år: 32.627, 65-79 år:14.088 og 80+ år: 4.322. Hertil kommer forældre og bedsteforældre fra andre kommuner.

Turister med børn er også en målgruppe især for fyrtårns-børneskoven i Viborg Naturpark. Viborg Naturpark rummer både Viborg Sø-Camping og Viborg Vandrehjem, som er udgangspunkt for mange turister i Viborg. Disse gæster vil også kunne få glæde af børneskoven.

Konceptet Børneskove har desuden et stort udviklingspotentiale i fht. indhold og udbredelse til andre skove i Danmark og dermed til endnu flere danskere på tværs af alder og geografisk placering i landet.

Projekt Børneskove i Viborg Kommune

Beskrivelse af projektets organisering. Hvem deltager i projektets planlægning og gennemførelse?

Projektet har 3 indsatsområder som vil forbedre mulighederne for aktivt friluftsliv og oplevelser i naturen:

1. Der etableres 6 konkrete børneskove. En fyrtårns-børneskov i Viborg Naturpark og 5 satellit-børneskove. Intentionen er, at de skal placeres i sundhedssatellit-byerne Karup, Ørum, Bjerringbro, Møldrup og Stoholm.
2. Der udarbejdes forskellige formidlings- og inspirationsmaterialer om hvor og hvordan børn kan lege i skoven.
3. Der udbydes og inspireres til forskellige aktiviteter og events i de enkelte børneskove

Viborg Kommune er ansvarlig for projektets planlægning og gennemførelse. Planlægningen og anlæggelsen af børneskovene sker i en projektgruppe med repræsentation af kommunens sundheds- og forebyggelseskonsulenter, kommunens Naturskole, kommunens skovfoged, kommunens ansvarlige for parker og grønne områder samt kommunens projektgruppe for Viborg Naturpark.

Det sundhedsforebyggende team, Naturskolen og Viborg Naturpark vil have ansvar for lokal involvering og for inspiration til aktiviteter i Børneskovene i såvel projektperioden som i den efterfølgende drift. Kommunens skovfoged og kommunens ansvarlige for parker og grønne områder vil have ansvaret for anlæggelsen af børneskovene, ligesom de vil have det efterfølgende ansvar for driften af fyrtårns-børneskoven.

Viborg Kommune har sundhedssatellitter i de 5 byer, hvor der planlægges satellit-børneskove.

Sundhedssatellitterne tilbyder forskellige sundhedsfremmende og forebyggende tilbud og aktiviteter for borgerne og i den forbindelse vil naturen og børneskovene benyttes til konkrete aktiviteter, men også indtænkes på et strukturelt og rammesættende niveau.

Efter indvielsen vil Naturskolen benytte børneskovene i den daglige naturformidling til børn og unge.

Projekt Børneskove i Viborg Kommune

I Viborg Kommune er flere frivillige foreninger med fokus på natur og friluftsliv organiseret i et netværk kaldet Naturens Rige (Viborg Fiskeriforening, Asmild/Tapdrup jagtforening, Cyklistforbundet i Viborg, Viborg Ro og Kajakklub, Viborgegnens Biavlerforening etc.) Netværket udbyder i fællesskab en række aktiviteter i naturen, og kommunens børneskogs-projektgruppe vil arbejde på at få netværket til at arrangere aktiviteter i børneskovene. Det kunne fx være overnatning i det fri, bålmad og skovlegedage.

Det er projektets ambition at skabe en lokal forankring og tilknytning til børneskovene.

Børneskogs-projektgruppen vil forsøge at skabe lokalt medejerskab til børneskovskonceptet og til de enkelte børneskove. Det vil ske med udgangspunkt i projektgruppens lokale netværk til fx lokale borgerforeninger, spejderorganisationer, skoler, institutioner og trivselspiloter. Projektgruppen vil primært arbejde for børneskove i de byer, hvor der udvises interesse og medejerskab.

Tidsplan for projektets udførelse

Projektet forventes påbegyndt 08.01.2018 og afsluttet 31.12.2020

Hvordan bidrager projektet til at forbedre mulighederne for aktivt friluftsliv og oplevelser i naturen?

Børneskovene vil få flere børn og unge ud og lege i skovens friske luft og få gode oplevelser hermed. Børneskovene placeres bynært i kommunale skove, og ideen er, at børneskovene skal bruges i børnenes daglige leg (hverdags-leg). Vi ser, at voksne danskere motionerer i naturen som aldrig før. Samtidig ser vi, at børnene er halvt så meget i naturen, som da vores bedsteforældre var børn. En tendens vi ønsker at påvirke i positiv retning ved at arbejde med konceptet Børneskove og herved åbne børnenes øjne for skovens dyr, planter og træer samtidigt med, at de bevæger sig, er sammen med andre børn og opdager glæden ved at kunne udfolde sig frit.

Forældrene og bedsteforældrene vil "genopdage" naturen som en værdifuld arena for leg, bevægelse og fordybelse, som de efterfølgende vil understøtte deres børn og børnebørn i at udforske endnu mere i hverdagen, og når familien tager på udflugt.

Vi erfarer, at nogle borgere kan være i tvivl om, hvor og hvordan de må færdes i skovene, hvorfor vi

Projekt Børneskove i Viborg Kommune

Ønsker at udarbejde informationsmateriale til både fyrtårns- og satellitbørneskovene, hvoraf det fremgår, at man hellere end gerne må bygge huler af skoven materialer, klatre i træerne, løbe udenfor stierne etc.

Vi anlægger en fyrtårns-børneskov, som med lidt flere faciliteter og små "legestationer", kan være en udflugts-destination for børnefamilier. Her kan familierne tilbringe en halv til en hel dag og få inspiration til leg i andre skove og naturområder. Tanken med fyrtårns-børneskoven er også, at mange af de børn og familier, der ikke kommer så meget i naturen (og som vi meget gerne vil have fat i) har brug for lidt mere konkret inspiration (som fx "legestationer") og vejledning (skiltning og formidling) i at få gode oplevelser i naturen.

Hvordan bidrager projektet til at øge målgruppens naturforståelse?

Børneskovene ligger tæt på boligområder og bliver derved et alternativ til at lege på legepladserne. Børn, der leger af lyst i en skov, får lov til at udforske naturen på egen hånd og i eget tempo. Dermed får børnene kropslig erfaring med naturens skiftende årstider ud fra vejret, skovens dyr og planter. Leg, undersøgelser og gode oplevelser i naturen giver sunde, glade, motorisk velstimulerede og naturvante børn, der vokser op som ansvarlige voksne, der kommer til at bruge og beskytte naturen.

Indgår der frivilligt arbejde i projektet? Beskrivelse af omfanget

Vi ønsker at involvere lokalbefolkningen i børneskovene, så de får ejerskab og tilknytning til skovene. Det kunne være lokale fædre og børn som vi ønsker at involvere i et koncept, vi kalder Fars Naturskole. Tanken er, at frivillige fædre og børn kobles til, engagerer sig og er med til at "præge" deres lokale børneskov. De kan snitte skulpturer, bygge huler, lave herrefed børnemad og alverdens andre aktiviteter i børneskovene.

Det kunne også være at samarbejde med lokale frivillige f.eks. trivselspiloter, studerende fra VIA eller gymnastikhøjskolen om at hverve og uddanne frivillige legehelte til børneskovene.

Det kunne eksempelvis også være frivillige, der ville medvirke til fx rydning af brændenælder, krat og lignende; til etablering af faciliteter i fyrtårns-børneskoven eller til etablering af faciliteter i satellit-børneskovene.

Projekt Børneskove i Viborg Kommune

Projektgruppen ønsker at involvere og engagere frivillige borgere, relevante foreninger og øvrige aktører i børneskovene til deltagelse både før, under og efter projektperioden. Ønsket hermed er at skabe ejerskab, "liv" og tilknytning til skovene.

Hvordan vil målgruppen blive informeret om projektet?

De lokale målgrupper vil blive informeret og involveret via:

- Børne Nettet
- Forældreintra
- Pindle (offentlig kulturkalender)
- "Viborg Nyt" – Fælles annonce i Viborg Stift Folkeblad og lokale aviser
- Infoskærme rundt i kommunen bl.a. på bibliotekerne
- Plakater, flyers etc.
- Viborg Kommunes Facebook og Sundhedscenter Viborgs Facebook
- Hjemmesider: Naturskolen; Sundhedscenter Viborg (herunder Sundhedssatellitter); Viborg Naturpark og Viborg.dk

Turister vil blive informeret via informationsmaterialer fra bl.a. Viborg Naturpark og Visit Viborg.

Hvordan vil projektets fremtidige drift/vedligeholdelse blive sikret?

En etablering af Børneskove i Viborg kommune vil understøtte strategiske indsatsområder og tværgående politikker såsom den Tværgående Sundhedspolitik, Grønne sammenhænge – Natur og parkpolitik og Viborg Kommune i bevægelse, og af den grund vil driften tænkes ind fremadrettet og prioriteres. Derudover ønsker vi med borgerinvolvering at skabe et ejerskab lokalt, som kan motivere borgerne til at støtte op om børneskovene nu og i fremtiden. Hertil kommer muligt samarbejde med lokale aktører, så som daginstitutioner, børnekulturen – herunder bibliotekerne om løbende udvikling og fokus på driften af børneskovene.

Projekt Børneskove i Viborg Kommune

Den efterfølgende drift og vedligeholdelse af børneskovene vil bestå i tilsyn med faciliteterne og vil blive overvåget af kommunens skovfoged og kommunens ansvarlige for parker og grønne områder. Selve driften vil blive varetaget af kommunens afdeling for Park og Vejservice.

Kort over mulige placeringer af Børneskovene i Viborg Kommune:

